

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Cdo/101/2017
Identifikačné číslo spisu:	1112234420
Dátum vydania rozhodnutia:	21.06.2018
Meno a priezvisko:	JUDr. Viera Petříková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2018:1112234420.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu L. V., bývajúceho v B., zastúpeného JUDr. Lubomírom Müllerom, euroadvokátom, so sídlom v Prahe 5, Symfonická 1496/9, Česká republika, proti žalovanej Slovenskej republike, v mene ktorej koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Župné námestie 13, o zaplatenie 3 984 € s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 9 C 9/2012, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo 14. decembra 2016 sp. zn. 7 Co 675/2015, takto

rozhodol:

Dovolenie o d m i e t a .

Žalobca má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava I (ďalej aj „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 3. septembra 2015 č. k. 9 C 9/2012-120 prvým výrokom uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 3 984 € s 8,75 % úrokom z omeškania ročne od 4. októbra 2012 do zaplatenia, a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku; druhým výrokom uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania vo výške 914,31 €, na účet jeho právneho zástupcu. Súd prvej inštancie mal z vykonaného dokazovania (a to najmä zo žiadosti o odškodnenie z 3. apríla 2012, uznesenia Okresného súdu Prešov z 1. decembra 2011 č. k. 5 Nt 9/2011-33, uznesenia VOP Košice č. OPv 15/60, z 26. januára 1960, uznesenia VOP Košice č. OPv 15/60, z 26. januára 1960, oznámenia o prijatí do väzby z 27. januára 1960, výpisu z registra trestov z 29. januára 1960, obžaloby VOP Košice č. OPv 15/60 zo 16. februára 1960, uznesenia VOS Košice č. 2T 4/60 z 22. februára 1960, uznesenia VOS Košice č. 2T 4/60, z 22. februára 1960, rozsudku VOS Košice č. 2T 4/60 z 29. februára 1960, uznesenia VOS Košice č. 2T 4/60, z 9. marca 1960, nariadenia výkonu trestu z 9. marca 1960, uznesenia VOS Košice č. 2T 4/60 z 9. marca 1960, hlásenia zmien z 28. marca 1960, uznesenia VOS Košice č. 2T 4/60 zo 17. mája 1960 a hlásenia zmien z 27. januára 1964) za preukázané, že žalobca bol rozsudkom Vojenského obvodového súdu Košice z 29. februára 1960, sp. zn. 2T/4/60 uznaný vinným z trestného činu nenastúpenia služby v brannej moci podľa § 265 ods. 1 Trestného zákona č. 86/1950 Zb. a odsúdený k nepodmienečnému trestu odňatia slobody v trvaní 4 roky nepodmienečne, pretože odmietol vykonávať vojenskú službu z dôvodu, že mu v tom bránilo jeho náboženské presvedčenie. Súd prvej inštancie mal ďalej za preukázané, že Najvyšší

súd Slovenskej republiky rozsudkom z 10. júna 2004 sp. zn. 5Tz/8/2003 zrušil hore uvedený rozsudok Vojenského obvodového súdu v Košiciach a v zmysle § 223 ods. 1 Trestného poriadku z dôvodov uvedených v § 11 ods. 1 písm. f/ Trestného poriadku zastavil trestné stíhanie žalobcu dôvodiac tým, že v jeho prípade bol už predtým odsúdený, a to 13. decembra 1957 Vojenským obvodovým súdom v Karlových Várok pre trestný čin podľa § 265 ods. 1 Trestného zákona. Žalobca už vtedy vyhlásil, že mal trvalý úmysel nenastúpiť výkon vojenskej služby z náboženských dôvodov a na tomto stanovisku zotrval aj 25. januára 1960, kedy taktiež odmietol vykonať vojenskú službu z náboženských dôvodov; preto potom po zistení úmyslu obvineného ho bolo možné potrestať iba jedenkrát. Opätovné uznanie viny z trestného činu nenastúpenia služby v brannej moci podľa § 265 ods. 1 Trestného zákona rozsudkom Vojenského obvodového súdu Košice z 26. februára 1960 potom bolo porušením zásady "ne bis in idem." Súd prvej inštancie ďalej poukázal na to, že žalobca požiadal súd aby vyslovil, že je podľa § 33 ods. 2 zák. č. 119/1990 Zb. per analogiam účastný súdnej rehabilitácie. Okresný súd v Prešove na základe prijatej úvahy uznesením z 1. decembra 2011, č. k. 5Nt/9/2011-33 rozhodol, že podľa § 33 ods. 2 zák. č. 119/1990 Zb. o súdnej rehabilitácii per analogiam je žalobca účastný súdnej rehabilitácie. Následne žalobca 3. apríla 2012 požiadal žalovanú o odškodnenie a zadost'učinenie, okrem iných nárokov aj o náhradu ušlej mzdy, na ktorú žiadosť žalovaná v priebehu šesťmesačnej lehoty k predbežnému prejednaniu nároku nereagovala. Súd prvej inštancie po preukázaní skutočnosti, že žalobca bol vo výkone trestu 48 mesiacov a s prihliadnutím na § 23 ods. 1 písm. a/ zák. č. 119/1990 Zb. o súdnej rehabilitácii vyhovel žalobe a žalobcovi priznal náhradu za stratu na zárobku za každý mesiac za väzbu a výkon trestu odňatia slobody v uplatnenej výške (83 eur za každý mesiac väzby x 48 mesiacov väzby). Pri rozhodovaní o úrokoch z omeškania súd prvej inštancie zohľadnil, že žalovaná sa dostala do omeškania s plnením dlhu 4. októbra 2012 (v deň nasledujúci po uplynutí šesťmesačnej lehoty na predbežné prejednanie nároku). O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku [účinného do 30. júna 2016, (ďalej len „O.s.p.“)]. Proti tomuto rozsudku súdu prvej inštancie podala žalovaná odvolanie.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom zo 14. decembra 2016 sp. zn. 7 Co 675/2015 rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o trovách konania zmenil tak, že žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania vo výške 914,31 € na účet jeho právneho zástupcu, do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku; vo zvyšku rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a žalobcovi proti žalovanej priznal nárok na plnú náhradu trov odvolacieho konania. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že zásadnou odvolacou námietkou žalovanej bolo to, že v rozhodnutí súdu prvej inštancie absentuje náležité odôvodnenie zaujatého právneho názoru týkajúce sa počiatku plynutia premľacej doby a záverov súdu, prečo v danom prípade nie je možné nárok žalobcu pokladať za premľaný. Odvolací súd konštatoval, že z obsahu napadnutého rozhodnutia je možné vyvodiť, že súd prvej inštancie nepovažoval v konaní vznesenú námietku premľania žalovanou za dôvodnú, pretože začiatok plynutia trojročnej premľacej doby viazal na časový moment, v ktorom nadobudlo právoplatnosť uznesenie Okresného súdu Prešov z 1. decembra 2011 č. k. 5Nt/9/2011-33, ktorým bolo rozhodnuté, že žalobca je per analogiam účastný súdnej rehabilitácie podľa § 33 ods. 2 zák. č. 119/1990 Zb. o súdnej rehabilitácii v platnom znení. Odvolací súd mal na základe uvedeného za to, že skutkové a právne závery súdu prvej inštancie nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, a že odôvodnenie odvolaním napadnutého rozsudku prvoinštančného súdu ako celok spĺňa parametre zákonného odôvodnenia (§ 157 ods. 2 O.s.p. v znení účinnom do 30.6.2016). Odvolací súd uzavrel, že z obsahu spisu v danej veci vyplýva, že žalobca bol rozsudkom Vojenského obvodového súdu Košice z 29. februára 1960 sp. zn. 2T/4/60 uznaný vinným z trestného činu nenastúpenia služby v brannej moci podľa § 265 ods. 1 zák. č. 86/1950 Zb. Trestného zákona a odsúdený k nepodmienečnému trestu odňatia slobody v trvaní 4 roky nepodmienečne. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom z 10. júna 2003 sp. zn. 5Tz/8/2003 zrušil hore uvedený rozsudok Vojenského obvodového súdu v Košiciach a v zmysle § 223 ods. 1 Trestného poriadku z dôvodov uvedených v § 11 ods. 1 písm. f/ Trestného poriadku zastavil trestné stíhanie žalobcu dôvodiac tým, že v jeho prípade bol už predtým (13. decembra 1957) odsúdený Vojenským obvodovým súdom v Karlových Várok pre trestný čin podľa § 265 ods. 1 Trestného zákona. Žalobca po rozhodnutí najvyššieho súdu podaním z 12. septembra 2003 požiadal žalovanú o predbežné prerokovanie nároku na odškodnenie, žalovaná však ani po urgencii na jeho žiadosť neodpovedala, na základe čoho sa začal domáhať svojho nároku na súde. Žalobe žalobcu na náhradu nákladov väzby a

výkonu trestu bolo vyhovené rozsudkom Okresného súdu Bratislava I z 26. januára 2010, č. k. 21C/36/2009-126, ktorý nadobudol právoplatnosť 16. marca 2010. Jeho žaloba na náhradu ušlého zárobku bola zamietnutá rozsudkom Okresného súdu Bratislava I z 10. júna 2009, č. k. 10C/60/2006-42 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Bratislava z 8. decembra 2010 č. k. 7Co/207/2009-10, pretože nepreukázal svoj zárobok pred uväznením v roku 1960. Napokon uznesením Okresného súdu Prešov z 1. decembra 2011 č. k. 5Nt/9/2011-33 bolo rozhodnuté, že žalobca je per analogiam účastný súdnej rehabilitácie podľa § 33 ods. 2 zák. č. 119/1990 Zb. o súdnej rehabilitácii, v platnom znení. Žalobca 3. apríla 2012 požiadal žalovanú o odškodnenie a zadost'učinenie, okrem iných nárokov aj o náhradu ušlej mzdy. Odvolací súd dospel k záveru o správnosti úvahy súdu prvej inštancie, ktorý pri rozhodovaní neprihliadol na námietku premlčania vznesenú v konaní žalovanou (a tým ju posúdil ako nedôvodnú) a nárok vo veci samej prejednal a rozhodol o ňom. Konštatoval, že právny základ uplatnenej žaloby vychádza z § 33 ods. 2 zák. č. 119/1990 Zb. o súdnej rehabilitácii a uznesenia Okresného súdu Prešov z 1. decembra 2011 č. k. 5Nt/9/2011-33 ktorým rozhodol, že žalobca je per analogiam účastný súdnej rehabilitácie podľa § 33 ods. 2 zák. č. 119/1990 Zb. o súdnej rehabilitácii v platnom znení. Poznamenal, že ak súd prvej inštancie vychádzal z úvahy o tom, že počiatok behu plynutia trojročnej premlčacej doby na uplatnenie nároku viažuceho sa k rozhodnutiu vydanému podľa § 33 ods. 2 zák. č. 119/1990 Zb. o súdnej rehabilitácii je treba viazať k časovému okamihu nadobudnutia právoplatnosti označeného rozhodnutia (t. j. ku dňu 27. januára 2012), s touto sa odvolací súd v plnej miere stotožnil. Zároveň uzavrel, že s poukazom na druh uplatneného nároku, skutkové okolnosti prípadu žalobcu ako aj na nejednoznačnosť právnej úpravy vzťahujúcej sa k nárokom uplatneným podľa § 33 ods. 2 zák. č. 119/1990 Zb., by nepriklonenie sa k inému výkladu zákonných ustanovení vzťahujúcich sa k uplatnenému nároku, znamenalo rozhodnutie odopierajúce právo žalobcu na spravodlivé rozhodnutie, ktorým má dôjsť k náprave krívd spáchaných v minulosti na jeho osobe orgánmi štátu. Na základe uvedeného odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie v prisudzujúcom výroku podľa § 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) ako vecne a právne správne potvrdil. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP.

3. Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu podala žalovaná (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie s tým, že jeho prípustnosť vyvodzovala z ustanovení § 420 písm. f/ CSP a § 421 ods. 1 písm. b/ CSP. Podľa jej presvedčenia sú rozsudky súdov oboch inšancií nedostatočne odôvodnené do tej miery, že sú nepreskúmateľné. Namietala, že ako v rozhodnutí súdu prvej inštancie, tak aj v rozhodnutí odvolacieho súdu absolútne absentuje zdôvodnenie právneho názoru, týkajúceho sa začatia plynutia premlčacej lehoty, prečo je ju potrebné viazať práve na uznesenie Okresného súdu Prešov z 1. decembra 2011 č. k. 5Nt/9/2011-33. Uviedla, že odvolací súd sa v plnej miere stotožnil s odôvodnením súdu prvej inštancie a navzdory námietkam žalovanej vyslovených v odvolaní, žiadnou ďalšou argumentáciou nevysvetlil, prečo je z hľadiska začatia plynutia premlčacej lehoty dôležité práve rozhodnutie, ktorým bola vyslovená žalobcova účasť na rehabilitácii, keďže ide nepochybne o totožný nárok, ktorý žalobcovi už raz vznikol na základe rozhodnutia, ktorým bol odsudzujúci rozsudok zrušený a došlo tak k odstráneniu protiprávneho stavu. Podľa jej názoru sa tak odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia žiadnym spôsobom nevysporiadal s odôvodnením otázky určenia začatia plynutia premlčacej lehoty, keďže absolútne opomenul akúkoľvek úvahu, ktorá ho viedla k danému rozhodnutiu. Za právnu otázku, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená, považovala stanovenie rozhodujúcich skutočností pre začatie plynutia premlčacej lehoty na uplatnenie nároku na odškodnenie za predpokladu, že žalobca nadobudol viac odškodňovacích titulov, ale nárok ako taký je stále ten istý. Poznamenala, že právny názor prezentovaný odvolacím súdom nie je právne udržateľný a nemožno ho považovať za správny, keď v prípade neúspechu žalobcu pri uplatňovaní nároku, o ktorých už bolo raz právoplatne rozhodnuté, dáva žalobcovi opätovne ďalšiu možnosť na jeho uplatnenie a navyše spôsobom aký zákon č. 119/1990 Zb. nepredpokladá. Na základe uvedeného mala za to, že napadnutý rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, keď konajúci súd viazal začiatok plynutia premlčacej lehoty na uplatnenie nároku na právoplatnosť rozhodnutia, ktorým bola vyslovená žalobcova účasť na rehabilitácii podľa zákona č. 119/1990 Zb. Navrhla, aby dovolací súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu v celom rozsahu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Súčasne navrhla odložiť vykonateľnosť napadnutého rozsudku do rozhodnutia dovolacieho súdu o tomto dovolaní.

4. Žalobca v písomnom vyjadrení k dovolaniu žalovanej uviedol, že dovolacie námietky žalovanej sú nedôvodné a preto navrhol dovolaciemu súdu dovolanie odmietnuť.

5. Podaním doručeným dovolaciemu súdu 14. júla 2017 žalovaná s poukazom na rozhodnutie veľkého senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 VCdo 2/2017 z 19. apríla 2017 oznámila, že netrvá na dovolacom dôvode podľa ustanovenia § 420 CSP.

6. Vzhľadom k tomu, že v čase rozhodovania dovolacieho súdu o dovolaní žalovanej veľký senát najvyššieho súdu uznesením z 21. marca 2018 sp. zn. 1 VCdo 1/2018 a rovnako tak Ústavný súd Slovenskej republiky uznesením pléna sp. zn. PLZ. ÚS 1/2018 vyslovili, že „kumulácia dovolacích dôvodov podľa § 420 CSP a § 421 CSP je prípustná“, dovolací súd preto neakceptoval podanie žalovanej, ktorým oznámila, že netrvá na dovolacom dôvode podľa § 420 CSP.

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil splnenie predpokladov pre odloženie vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia v zmysle § 444 ods. 1 CSP a v súlade s ustálenou praxou tohto súdu o tom nevydal samostatné rozhodnutie.

8. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 2 písm. b/ CSP), v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) rozhodnutia dovolacieho súdu je uvedené v nasledovných bodoch.

9. V danom prípade bolo dovolanie podané po 1. júli 2016, kedy nadobudol účinnosť nový civilný procesný kódex. Aj za účinnosti CSP treba dovolanie považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného konania osobitné postavenie. Dovolanie aj podľa novej právnej úpravy nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (viď napríklad rozhodnutia sp. zn. 1 Cdo 113/2012, 2 Cdo 132/2013, 3 Cdo 18/2013, 4 Cdo 280/2013, 5 Cdo 275/2013, 6 Cdo 107/2012 a 7 Cdo 92/2012).

10. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania. Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (1 Cdo 54/2017, 3 Cdo 42/2017, 4 Cdo 95/2017, 5 Cdo 87/2017, 5 Cdo 155/2016, 8 Cdo 99/2017, ale tiež napríklad I. ÚS 392/2017).

11. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená, musí byť vyvážené sprísnenými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať rozširujúco; namiesto je skôr reštriktívny výklad (1 Cdo 26/2017, 2 Cdo 154/2017, 3 Cdo 42/2017, 5 Cdo 12/2017, 7 Cdo 163/2017, 8 Cdo 73/2017).

12. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

13. Žalovaná v dovolaní uviedla, že prípustnosť jej dovolania vyplýva z § 420 písm. f/ CSP, v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú dovolateľom namietanú procesnú vadu zmätočnosti, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby (procesnou aktivitou) uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

14. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny

proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03 a IV. ÚS 252/04).

15. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu vydaných tak, že sa ním rozumie iba faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to, ako súd viedol spor). V zmysle § 420 písm. f/ CSP je relevantný nesprávny procesný postup znemožňujúci strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mieriaci možnosť jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj primerane R 129/1999 a 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 38/2015, 5 Cdo 201/2011, 6 Cdo 90/2012). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnú rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však samo rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku (2 Cdo 154/2017, 3 Cdo 110/2017, 4 Cdo 128/2017, 5 Cdo 84/2017, 8 Cdo 180/2017). Pokiaľ „postupom súdu“ nie je rozhodnutie súdu - finálny (meritórny) produkt prejednávania veci v civilnom sporovom konaní, potom už „postupom súdu“ vôbec nemôže byť ani časť rozhodnutia - jeho odôvodnenie (obsah, spôsob, kvalita, výstižnosť, presvedčivosť a úplnosť odôvodnenia), úlohou ktorej je vysvetliť dôvody, so zreteľom na ktoré súd rozhodol (3 Cdo 173/2017, 7 Cdo 150/2017, 8 Cdo 49/2017). Otázku ústavnej súladnosti právneho záveru dovolacieho súdu založeného na takomto chápaní pojmu „procesný postup súdu“ posudzoval Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) napríklad v konaniach sp. zn. I. ÚS 21/2018, III. ÚS 614/2017, IV. ÚS 88/2018, v ktorých podané sťažnosti odmietol s odôvodnením, že nezistil žiadnu skutočnosť, ktorá by signalizovala svojvoľný postup najvyššieho súdu pri rozhodovaní o dovolaní nemajúci oporu v zákone.

16. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (3 Cdo 41/2017, 3 Cdo 214/2017, 8 Cdo 205/2017, 8 Cdo 73/2017, 3 Obdo 1/2017).

17. Dovolačí súd v súvislosti s námietkou nedostatočného odôvodnenia rozhodnutí súdov oboch inštancií odkazuje na stanovisko najvyššieho súdu publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, ktoré je aktuálne a pre súdnu prax použiteľné aj po 1. júli 2016, ktorého právna veta znie : „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku.“ Zmeny v právnej úprave dovolania a dovolacieho konania, ktoré nadobudli účinnosť od 1. júla 2016, sa podstaty a zmyslu tohto stanoviska nedotkli, preto ho treba považovať aj naďalej za aktuálne. V danom prípade obsah spisu nedáva žiadny podklad pre uplatnenie druhej vety stanoviska R 2/2016, ktorá predstavuje krajinú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých (extrémnych) prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia neznamena, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument účastníka konania (II. ÚS 76/07).

18. V danom prípade odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny v zmysle § 387 ods. 1 CSP. V súvislosti s dovolacou námietkou týkajúcou sa nepreskúmateľnosti treba pripomenúť, že konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca spätosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú jednotu, v dôsledku čoho ich treba chápať ako celok. V odôvodnení napadnutého rozsudku odvolací súd uviedol, čoho a z akých dôvodov sa žalobca domáhal, čo navrhovala žalovaná, z ktorých skutočností a

dôkazov súdy vychádzali, akými úvahami sa riadil prvoinštančný súd; odvolací súd zaujal aj závery k jeho právnomu posúdeniu, s ktorým sa stotožnil a rovnako tak podrobne vysvetlil námietku premlčania vznesenú žalovanou. Obsah spisu nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie náležite neodôvodnil a že pri rozhodovaní nezohľadnil odvoláciu argumentáciu žalovanej. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľky.

19. Dovolateľka výhradami k právnym záverom odvolacieho súdu a polemikou s právnymi názormi odvolacieho súdu, na ktorých spočíva napadnutý rozsudok, spája svoje presvedčenie, že odvolací súd („procesným postupom“) zasiahol do práva žalovanej na spravodlivý súdny proces. Z hľadiska obsahového (viď § 124 ods. 1 CSP) tu však nenamietala chyby a nesprávnosti v procese prejednávania sporu (v procedúre jeho vedenia) zo strany prvoinštančného a odvolacieho súdu; celkom zreteľne namietala, že rozhodnutia týchto súdov spočívajú na nesprávnom právnom posúdení sporu. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Právne posúdenie veci ale nezakladá vadu zmätočnosti v zmysle ustanovenia § 420 písm. f/ CSP (R 24/2017).

20. Žalovaná v dovolaní uviedla aj to, že tento jej mimoriadny opravný prostriedok je prípustný podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená. Za dovolacím súdom dosiaľ nevyriešenú označil otázku, a to „pokiaľ ide o stanovenie rozhodujúcich skutočností pre začatie plynutia premlčacej lehoty na uplatnenie nároku na odškodnenie, za predpokladu, že žalobca nadobudol viac odškodňovacích titulov, ale nárok ako taký je stále ten istý.“

21. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnu (nie skutkovú) hmotnoprávnej alebo procesnoprávnej povahy, ktorú odvolací súd riešil a na jej riešení založil svoje rozhodnutie. Otázka relevantná podľa ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ CSP musí byť procesnou stranou vymedzená v dovolaní jasným, určitým, zrozumiteľným spôsobom, ktorý umožňuje posúdiť prípustnosť (prípadne aj dôvodnosť) dovolania.

21.1. Uvedený dôvod prípustnosti dovolania proti rozhodnutiam odvolacieho súdu predpokladá, že danú právnu otázku dovolací súd dosiaľ neriešil a je tu preto daná potreba, aby dovolací súd ako najvyššia súdna autorita túto otázku vyriešil. Na rozdiel od doterajšej právnej úpravy v zmysle Občianskeho súdneho poriadku, keď výlučne odvolací súd mohol vysloviť, že je v jeho rozhodnutí riešená otázka zásadného právneho významu, na ktorú samostatným výrokom pripustil dovolanie a dovolací súd nemal oprávnenie skúmať, či skutočne ide o otázku zásadného právneho významu, ale bol oprávnený preskúmať takéto rozhodnutie odvolacieho súdu iba v rámci pripustenej otázky, súčasná právna úprava dáva dovolaciemu súdu právomoc rozhodnúť o tom, či ide o otázku zásadného právneho významu, ktorá nebola dosiaľ riešená, a z tohto pohľadu rozhodnúť o prípustnosti dovolania. Dovolací súd o tom, že dovolanie je z tohto dôvodu prípustné, nevydáva osobitné rozhodnutie, ale sám si posúdi túto otázku ako predbežnú a v prípade, že dospeje ku kladnému záveru, ide o prípustné dovolanie a dovolací súd bez ďalšieho preskúma napadnuté rozhodnutie a meritórne o ňom rozhodne. Predpokladom prípustnosti dovolania je dôsledné odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu, v ktorom musí uviesť svoj názor na riešenie tejto právnej otázky (§ 393 ods. 2, 3 CSP). V konkrétnom prípade musí dovolateľ relevantne odôvodniť, že dovolanie je prípustné, pretože zásadná právna otázka nebola dovolacím súdom dosiaľ riešená, pričom dôvodom dovolania potom môže byť len otázka právneho posúdenia a spochybnenie jej vyriešenia zo strany odvolacieho súdu a ako aj odôvodnenie právneho záveru, ktorý zastáva dovolateľ (porovnaj Števček M., Ficová S., Baricová J., Mesiarkinová S., Bajánková J., Tomašovič M. a kol., *Civilný sporový poriadok, Komentár*, Praha: C. H. Beck, str. 1382).

22. V danom prípade, však dovolateľkou nastolenú právnu otázku (stanovenie rozhodujúcich skutočností pre začatie plynutia premlčacej lehoty na uplatnenie nároku na odškodnenie, za predpokladu, že žalobca nadobudol viac odškodňovacích titulov, ale nárok ako taký je stále ten istý) odvolací súd a rovnako tak súd prvej inštancie vôbec neriešili, nakoľko takto nastolenú otázku dovolateľka v konaní pred súdom prvej inštancie a rovnako tak pred dovolacím súdom vôbec nenamietala (resp. nenastolila).

23. Z dôvodov vyššie uvedených najvyšší súd uzatvára, že vzhľadom k tomu, že žalovaná nedôvodne namietala existenciu procesnej vady v zmysle § 420 písm. f/ CSP, neostávalo najvyššiemu súdu iné ako

dovolanie v tejto časti ako neprípustné podľa § 447 písm. c/ CSP odmietnuť; vo zvyšnej časti, vzhľadom k tomu, že žalovaná nevymedzuje právnu otázku relevantnú z hľadiska § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, dovolanie odmietnuť podľa § 447 písm. f/ CSP.

24. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

25. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.